

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

คำอธิบายสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และพยางค์
ในหนังสือไวยากรณ์ไทย

ผู้เขียน

นายวัฒนา ชัดวิงษ์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์พรพิลาศ วงศ์เจริญ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและเปรียบเทียบคำอธิบาย สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และพยางค์ในหนังสือไวยากรณ์ไทย

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของคำอธิบาย สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และพยางค์ในหนังสือไวยากรณ์ไทยมีสองลักษณะได้แก่ 1. คำอธิบายที่เน้นรูป และ 2. คำอธิบายที่เน้นเสียง ส่งผลให้เกิดหนังสือไวยากรณ์ไทยสองประเภทคือ หนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นรูป และหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นเสียง

ผลการเปรียบเทียบคำอธิบาย สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และพยางค์ในหนังสือไวยากรณ์ไทยพบว่าทั้งคำอธิบายที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันซึ่งประเด็นที่แตกต่างกันมีสาระสำคัญดังนี้

สระ พบว่าหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นรูปได้จัดให้ ำ ใ- ใ- ใ- ใ- ฤ ฤ ฤ ฤ ฤ เป็นสระ ส่วนหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นเสียงไม่จัดให้เป็นสระ

พยัญชนะ พบคำอธิบาย “อักษรควบไม่แท้” ในหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นรูป แต่ไม่พบในหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นเสียง ด้านคำอธิบายวิธีการออกเสียงพยัญชนะพบว่า หนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นรูปอธิบายว่าฐานที่เกิดเสียงมี 5 ฐาน ส่วนหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นเสียง กล่าวว่ามี 6-7 ฐาน และยังพบว่าหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นรูปมิได้กล่าวถึงเสียงพยัญชนะท้าย / ʔ / ในขณะที่หนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นเสียงจัดให้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย

วรรณยุกต์ พบว่าหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นเสียงได้เสนอให้มีรูปและเสียงวรรณยุกต์ไทยเพิ่มขึ้นอีก 1 รูป/เสียง คือ ไม้เบญจา (̎) ในพยางค์ที่มีการเน้น

พยางค์ พบว่าหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นรูปได้นำ “ส่วนการันต์” เข้ามาประกอบในโครงสร้างพยางค์ด้วย ในขณะที่หนังสือไวยากรณ์กลุ่มเน้นเสียงมิได้กล่าวถึง และยังพบว่าหนังสือไวยากรณ์ไทยกลุ่มเน้นเสียงได้ผลิตคำอธิบายพยางค์ขึ้นจากเดิม 5 ประเด็นแก่ พยางค์เบา พยางค์หนัก พยางค์เน้นหนัก พยางค์ลดน้ำหนัก และ ช่วงต่อระหว่างพยางค์

seven sound bases. On the other hand, form-oriented Thai grammar books do not mention the final-consonant sound /ŋ/, while the phonocentric school explicitly classifies it as such.

Tones: It is found that phonocentric Thai grammar books recognize one more sound and form of the tone, i.e. *maaj-ben-caa* (^๕), in stressed syllables.

Syllables: It is found that form-oriented Thai grammar books define the “*suan-kaa-ran*” (*kaa-ran* letter) as a part of the syllable structure. On the other hand, phonocentric Thai grammar books offer a novel five-point description of the syllable as follows: light syllable, heavy syllable, emphatic syllable, unstressed syllable, juncture of syllable.